

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petitvra (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zahvale, smrtneice itd.:
enostopna petitvra po 2 v
Poslano:
enostopna petitvra po 40 v
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Ogrsko-hrvatsko poklonitveno
poslanstvo na Dunaju.

Ob prekrasnem vremenu se je včeraj
ogrsko-hrvatsko poslanstvo peljalo po
slavnostno okrašenem Dunaju v Schön-
brunn, da se pokloni častitljivemu vladar-
ju. V 250 kočijah se je vozilo nad 470 čla-
nov poslanstva v sijajni gali ali narodni
noši. V prvem vozu je sedel ogrski mini-
strski predsednik grof Tisza s kardinalom
knezom in primasom Czernochom. Na čelu
hrvatsko-slavonskega poslanstva, ki se je
vozilo skupaj, se je pa peljal ban baron
Škerlec z zagrebškim nadškofom dr. A.
Bauerjem.

Ko se je poslanstvo zbralo v schön-
brunski galeriji, je vstopil cesar, pred
njim obredni ravnatelj Nepallek z najviš-
jim dvornim mojstrom knezom Montenuo-
vo. Deputacija je pozdravila cesarja z El-
jen! in Živio! Klicev ni hotelo biti konca.
Po tej poklonitvi je nagovoril cesarja

grof Tisza.

V svojem govoru je povdarjal, da je
današnje poklonstvo izraz prekipevajoče
ljubezni do vladarja, ki se je posebno v
sedanjih dneh z vso silo razplemenela.
Sovražniki so menili, da je sedaj prišel čas
našega uničenja. Toda mi smo napeli svoje
sile in radovoljno sprejeli nase vse težke
žrtve, imajoč pred očmi edini cilj — spas
domovine. Ogrsko-hrvatski narod je po-
zabil na vse, kar nas je ločilo in složno
smo šli na delo. Zato nas Bog ni zapustil
in danes tirajo naše zmagoslavje čete se-
vernega sovražnika vedno dalje od naših
mej, na jugu pa se ničvredni poizkus za-
vratnega umora razbija ob skalni hrabrosti
razmeroma majhnega dela naše vojske.
Sele sedaj se je pokazala vrednost notra-
nje državne pomladitve, temelječe na dej-
stvu, da je Vaše Veličanstvo zagotovilo
Ogrski vredno mesto v monarhiji. Nobeno
globlje nasprotstvo nas ni ločilo in malen-
kostni dnevi prepričani med ogrskimi stran-
kami so ob resni uri popolnoma umolkli
in ramo ob rami stoje z nami v enaki do-
movinski zvestobi tudi državljani neogrške
narodnosti. Na polju skupne slave, namo-
čenem s skupno krvjo, smo se našli v zve-
stem tovarštvu tudi s hrvatskim bratskim
narodom. V enakem sijaju blešči ogrska in
hrvatska zvestoba, ogrsko in hrvatsko ju-
naštvo. Skupaj prihajamo pred Vaše Ve-
ličanstvo, ker se čutimo edine kakor v po-
daniški zvestobi tako tudi v medsebojnem
spoštovanju in zaupanju. Čutimo, da spa-
damo skupaj kot tovariši v dobri in zli
usodi. — Nato je Tisza povdaril razmerje
med obema državama monarhije v uri iz-
kušnje sijajno obneslo in se je kljub vsem
malenkostnim sporom pokazalo, kako glo-
boka skupna vez nas drži, kako smo
drug na drugega navezani. Z obljubo, da
se bomo naukov tega velikega časa držali
tudi po vojni, zahvaljujemo Boga, da je dal
Vašemu Veličanstvu v teh dneh doživeti
sijajno zmagovo Vašega življenjskega dela,
in molimo, da bi Vaše Veličanstvo po
srečnem izidu vojne in poštenem miru še
dolgo ohranil v blagor Vaših narodov.

Tiszovemu govoru so sledili vihar-
ni Eljen! in Živio!

Cesar

je odgovoril:

Od izbruha vojne mi Moje vladarske
dolžnosti, žal, niso dopuščale, da bi prišel
v Moje ogrsko glavno in prestolno mesto.
Toliko večje je Moje veselje, da ste prišli
Vi, kot zastopniki municipijev Ogrske in
njenih podružnih dežel semkaj.

Globoko Me je ganil izraz Vaše po-
klonitve kot ponovno sijajno razodetje
zvestobe in udanosti ogrskega in hrvat-
skega naroda.

Največje veselje Mojega življenja je,
da se je s sodelovanjem odličnih ogrskih
državljanov posrečilo, postaviti blagodejno
sodelovanje med krono in narodom, kakor
tudi med ogrsko državo in ostalimi Mo-
jimi kraljevinami in deželami na trajne tem-
elje in s tem odstraniti nesporazumlje-
nja, ki so se skozi stoletja vedno ponav-
ljala.

Bolj nego kdaj prej so velike izkuš-
nje sedanjosti doprinesle dokaz, da je to

delo sprave in izravnave docela proniknilo
dušo svojih narodov, zlasti tudi narodov
Moje ogrske krone.

Ko so nas napadli naši sovražniki,
znani po osvojevalnem pohlepu, je ogrski
in hrvatski narod, čuteč se eno s krono,
v bratski tekmovalni vnemi z Mojimi
drugimi narodi na Moj klic z navdušeno
odločnostjo in s polnim naporom sil spre-
jel boj proti premoči, ki nas je napadla.

Umolknil je v deželi vsak politični
preprij. V plameneči, k vsaki žrtvi priprav-
ljeni domovinski ljubezni so se našle vse
narodnosti.

S ponosnim veseljem vidim, kako se
v tej orjaški borbi bleste po prednikih po-
dedovane vojne vrline ogrskega in hrvat-
skega naroda in kako se v junaških činih
obnavlja stara vojna slava teh dveh brat-
skih narodov.

Z globoko hvaležnostjo Me napolnju-
je, da si prizadevajo doma ostali uspešno
podpirati našo stvar s povečanim izpol-
njevanjem svojih grajskih dolžnosti, s
pogumnim prenašanjem vojnih izkušenj in
z veliko, požrtvovalno skrbjo za vojne po-
nesrečence.

Trdno je Moje zaupanje, da bodo
moje junaške vojske v zvezi z našim zve-
stim zaveznikom priborile pošten, trajno
zagotovljen mir in da bo ogrski državi in
obema v njej združenima narodoma — v
zgodovinski zvezi z Mojimi drugimi na-
rodni, ki so jo sedajni skupni boj in skupne
žrtve nanovo posvetile — dano, da v zvi-
šani moči in ugledu uživata blagore miru.

Zaupam na Vsemogočnega, da bo
krona svetega Štefana, katero je modrost
in moč prednikov obvarovala v vseh vi-
harjih skozi stoletja, tudi po sedanjih iz-
kušnjah, obdana z novo slavo, svetila še
z večjim sijajem bodočim srečnejšim rodo-
vom.

Sprejmite za Vaš prihod in pokloni-
tev Mojo najiskrenejšo zahvalo in ponesite
narodu izraz Moje iz najglobljega srca iz-
virajoče zahvale za njegovo zvestobo in
junaško obnašanje.

Cesarjeve besede so vzbudile nepo-
pisno radost in veselje.

Nato je cesar imel cercle. Ko je do-
spel do hrvatsko-slavonske skupine, ga je
pozdravil

ban baron Škerlec

z naslednjimi besedami:

Vaše cesarsko in kraljevo Apostolsko
Veličanstvo! Ministrski predsednik kot na-
čelnik skupne vlade dežel krone sv. Šte-
fana je že najponižneje pozdravil Vaše Ve-
ličanstvo v imenu vseh teh dežel.

Dovolite Vaše Veličanstvo, da pora-
bim to priliko, da Vaše Veličanstvo v
imenu kraljevin Hrvatske in Slavonije še
posebej najponižneje pozdravim in Vašemu
Veličanstvu v teh velikih časih najuda-
nejše tolačim čustva neomajne zvestobe
in udanosti člega hrvatskega naroda do
Vašega Veličanstva in Najvišje vladarske
hiše. To storim še posebno zato, da ob
tej ganljivi patriotski slovesnosti cele dr-
žave Štefanove krone izpolnim željo hr-
vatskega naroda, da pozdravim Vaše Ve-
ličanstvo v njegovem maternem jeziku.

Cel hrvatski narod stoji v sklenjenih
vrstah krogi prestola Vašega Veličanstva
in kliče po meni z navdušenjem: Bog ob-
varuj, Bog ohrani Vaše Veličanstvo!

Cesar

je odgovoril približno tako-le:

Zahvaljujem se Vam, da ste prišli in
mi dali priliko, da izrazim svojo zahvalo
za izredna dela in vztrajno držanje Hrvat-
tov v teh težkih dneh. Še enkrat se za-
hvaljujem Hrvatom iz polnega srca in ra-
čunam nanje tudi v bodočnosti.

Nato se je deputacija odpeljala

k sprejemu v mestno hišo.

Kakor ob prihodu jih je tudi sedaj na-
vdušeno pozdravljalo dunajsko prebival-
stvo. V glavnosti dvorani na magistratu
je deputacija sprejel župan na čelu celo-
krajnega občinskega zastopa. Navzoči so
bili tudi vsi člani skupne in avstrijske in
hrvatske lade ter mnogo drugih odličnih
državljanov.

župan dr. Weiskirchner

Župan dr. Weiskirchner je pozdravil poslanstvo v imenu mesta Du-
naja, povdarjal skupno ljubezen in zve-

stobo do cesarja in Najvišje vladarske hiše,
v čemer je jamstvo, da priborimo domovini
mir, ki ji zagotovi trajno varnost, njenim
pokrajinam in mestom pa nov, upoln
procvit. Nič nam ne more iztrgati sadove
te težko priborjene bodočnosti, ako se
bomo držali edinosti in bratske skupnosti.
Verujem v bodočnost Avstro-Ogrske in
svetovno zgodovinsko poslanstvo njenih
narodov. Svoj govor je sklenil z Živio! go-
stom svetošofanske krone.

Odgovoril je budimpeštanski župan
dr. Barczy, ki se je zavzemal za pravo soli-
darnost med obema državama, ki jo je za-
pečatila kri ogrskih in avstrijskih sinov.

Naše čete osvobodile Brody in pro-
drle čez državno mejo. — Umikanje
Rusov proti Seretu. — Zasedovanje
Rusov vzhodno od Lucka. — Zahodne
zunanje udrbe Grodna padle.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. septembra. Uradno se raz-
glaša:

V ozemlju volhinjskega trdnjavskega
trikota uvedeno zasedovanje Rusov dobro
napreduje. Naše vojne sile so nad Luckom
v široki črti prekoračile Styr. Sovražnik
se tudi v vzhodni Galiciji zopet umika.
Čete generala pl. Böhm Ermolli so vkora-
kale v Brody in prodirajo vzhodno od na-
vedenega mesta danes čez državno mejo.
Severno krilo generala grofa Bothmerja
zasleduje na cestah, ki vodijo iz Zborova
proti Zalocem in Tarnopolu. Premagani
sovražnik se umika proti Seretu. Armada
general Pfanzerja Baltina je vrgla včeraj
Ruse med ljutimi boji čez vrhove vzhodno
od spodnje Strype nazaj; vsled tega je bila
omajana tudi Dnjestrška bojna črta do iz-
liva Sereta in prisiljena, da se je morala
umakniti. Za ruskimi postojankami ob be-
sarabski meji gori veliko vasi. C. in kr.
čete, ki se bore severovzhodno od Kobri-
na, pode skupno z našimi zavezniki pola-
goma sovražnika v močvirje ob zgornji
Jasioldi.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. septembra. Wolffov urad
poročila iz velikega glavnega stana:

Vojna skupina generalfeld-
maršala pl. Hindenburga.

Ob železnici Vilna — Grodno se je
naskočil kraj Czarnokowale. Pri Mereczu
naš napad napreduje.

Na zahodni črti pri Grodnu je padla
zunanjia črta utrdbe. Severovzhodna dežel-
na bramba je včeraj naskočila severno od
ceste Dombrowo — Grodno ležeč fort 4.
Posadka, 500 mož, je bila ujeta. Badenske
čete so pozno zvečer osvojile dalje seve-
rozahodno ležeč fort 4 A s 150 možmi po-
sadke. Ostale utrdbe naprej potisnjene za-
hodne fronte so Rusi nato izpraznili.

Vzhodno od bjalištokškega gozda smo
po bojih zasedli prehode čez Swislocz od
Makarovca (jugovzhodno od Odelska) na-
vzgor.

Včerašnji skupni plen te vojne sku-
pine znaša 3070 ujetnikov, 1 težak top, 3
strojne puške. Poleg tega so pri Osovjeu
izkopali tri težke topove, katere je sov-
ražnik potopil v močvirje.

Vojna skupina generalfeld-
maršala princa Leopolda Ba-
varskega.

Izhod iz severovzhodnega roba Bjelo-
vješkega gozda se je včeraj izvajal. Z
napadom smo se ponoči polastili prehodov
čez Jasioldo na močvirnem ozemlju sever-
no od Pružanega. Ujeli smo 1000 Rusov.

Vojna skupina generalfeld-
maršala pl. Mackensena.

Med zasedovanjem smo na celi fronti
prekoračili Muhavjec.

Zagrebski župan Holjac
se je zahvalil za prisrčni sprejem v imenu
Hrvatov in izrazil iskreno veselje, da so
našli ljubljene vladarja tako krepkega in
zdravega. Z enako zvestobo kakor umira
hrvaški vojak na bojišču za prestol in do-
movino, deluje tudi doma ostali Hrvat za
srečen uspeh in zmago, v katero trdno
zaupa.

Tudi temu govoru so sledili navdušeni
vzkliki.

Nato je še enkrat govoril dunajski žu-
pan, nakar so gostom postregli s čašo vina
in mrzlim prigrizkom. Potem se je poslan-
stvo odpeljalo.

Jugovzhodno bojišče.

Pri zasledovanju so nemške čete vče-
raj ujele nad 1000 Rusov in zaplenile eno
strojno puško.

Najvišje vojno vodstvo.

X X X

Armada feldcajgmojstra Puhalo nada-
ljuje v zasledovanju pri Lucku poraženega
sovražnika operacije proti še ostalima vol-
hinskima trdnjavama Dubno in Rovno; te
operacije se vodi iz prostora vzhodno
od Lucka kakor tudi preko gornjega Styra.
Proti Dubnu pa gre še tretja fronta, in
sicer tiste čete armade Böhm Ermolli, ki
so včeraj čez Brody prekoračile državno
mejo.

Odpor močnih ruskih čet, ki so bile
vržene iz postojank ob Strypi, ne more
dolgo trajati; sicer so si na vzhodnem bre-
gu Sereta in ob Prutu pripravili močne
postojanke, vendar jih bodo le težko mo-
gli uspešno braniti; na eni strani ogroža
prodiranje armad Puhalo in Böhm Ermolli
njihove umikalne ceste, na drugi strani so
pa dogodki ob besarabski meji na prostoru
med Dnjestrom in krajem vzhodno od Čr-
novic povišali nevarnost ogrožitve postoj-
jank ob Seretu in Prutu za hrbtom. Iz dej-
stva, da Rusi požigajo vasi ob besarabski
meji, smemo sklepati, da so sedaj sami
spoznali, da ne bodo mogli držati vzhodne
Galicije. Popolna osvoboditev vzhodne
Galicije je tedaj le še vprašanje nekaj dni.

Na severnem ruskem bojišču zasle-
dovanje sovražnika krepko napreduje. Av-
strijske čete so prekoračile Jasioldo in na-
daljevale zasledovanje na cesti Pružany—
Slonim; ta uspeh bo olajšal prodiranje sku-
pine Mackensen, ki je prekoračila Muhav-
jec iz strani proti gorovju Jagorodje (med
Pružanom in Pinskom).

Prodiranje proti Wolkovysku, kamor
koncentrično korakajo čete princa Leo-
polda Bavorskega in generala Gallwitza,
je uspelo do 20 km od tega važnega pro-
metnega križišča. Ker je tudi na prostoru
jugovzhodno od Grodna izvojev prehod
čez Swislocz, je prišel za posadko v Grod-
nu pravi trenutek da jo odkuri, če noče
priti v ujetništvo. Usoda trdnjave Grodno
je zapečaten. Po njenem padcu se bodo
operacije proti Vilni izvršile hitreje, če-
tudi je na prostoru Vilna—Dvina pričako-
vati silnega odpora Rusov, ki so tam zbrali
znatna ojačenja.

X X X

PRESTOLONASLEDNIK NA RUSKEM-
POLJSKEM.

Dunaj, 2. septembra. (K. u.) Nadvoj-
voda prestolonaslednik Karol Franc Jožef
je prepotoval 31. avgusta in 1. septembra
Rusko-Poljsko. Ogledal si je predvsem
Ivangorod, Ljublin in Kielce. Pevsod so
ga navdušeno sprejeli.

NADVOJVODA MARŠAL FRIDERIK V
BRESTU LITOWSKEM.

Dunaj, 2. septembra. (K. u.) Iz voj-
nega časnikarskega stana poročajo: Ar-
madni višji poveljnik vojni maršal nadvoj-

voda Friderik je odpotoval 30. avgusta, da si ogleda osvojeno trdnjavo Brest Litovsk. Med potjo je obiskal generalfeldmaršala pl. Mackensena in mu je izrazil svojo zahvalo in priznanje. Mackensen se je namreč izločil od poveljstva c. in kr. armad. višjega poveljstva. Nadvojvoda si je natančno ogledal trdnjavo Brest Litovsk in se je osebno zahvalil premagalcu trdnjave generalu pehote pl. Arzu in mu je lastnoročno pripel po cesarju mu podeljeni Leopoldov red I. razreda. Dne 31. avgusta se je vrnil predvsem v Ljublin, odtam pa nazaj v svoj glavni stan.

× × ×

O PADCU TRDNJAVE LUCK

izvajajo 2. septembra ogrski listi: Padec Lucka izključuje možnost velikopoteznega ruskega prodiranja. Ruski napad ni več važen. Prej so bile namreč ruske armade ob prodiranju v Galicijo vedno dovolj krite po trdnjaskem trikotu v Volhiniji. S padcem Lucka se je ozemlje za zbiranje na napad preobrnilo s severa in z zahoda; drugo veliko zbiralo pohodno ozemlje, namreč viselska in narevska črta, ki naj bi tvorili temelj prodiranja proti Nemčiji, sta bili osvojeni po zaveznikih. V veliki nevarnosti se nahaja tudi tisti del črte ob Narevi, ki se nahaja še v rokah Rusov. Ruska napadalna sila je za dolgo dobo zlomljena.

PLEN V LUCKU.

Dunaj, 2. septembra. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: O plenu v Lucku še ni poročil. Samo nek bataljon je sporočil, da je zaplenil zalogo 50.000 vreč moke.

RUSKA ARMADA RAZCEPLJENA V DVA DELA.

Kodanj, 2. septembra. (K. u.) »Politiken« izjavi: Boji pri Brestu Litovskem so predvsem dosegli, da je ruska armada po močvirjih razcepljena v dva dela. Skozi močvirje vozi pač železnica iz Vilne v Rovno, a ena sama železniških prog ne zadošča zvezi dveh velikih vojnih množic in ne zadošča prevažanju čet. Izvedlo se je, kar so Rusi najbolj prepovedali: njih armada ne tvori več strnjene enote. Le skozi notranjo Rusijo je še mogoča zveza, osrednji velevalsti pa razpolagata s stratežičnimi železnicami. Rusi so gotovo ušli glavni katastrofi (popolni obkolitvi, op. ur.), a številni porazi obsegajo večje izgube, kakor veliko prejšnjih katastrof.

POLOŽAJ OB BESARABSKI FRONTI.

Črnovice, 2. septembra. Nek ruski ujetnik je pripovedoval, da se na besarabski fronti nahajajo po večini odlični ruski konjeniški polki. Med ruskimi bojovníki na tej fronti vlada velika nezadovoljnost in nervoznost. Vzrok temu so vedni porazi ob besarabski meji. Med ruskimi vojaki je znano, da tvori besarabska fronta radi svoje nevarnosti najneprijetnejše bojišče.

PRIPRAVE ZA OBRAMBO KIJEVA.

Krakov. Iz Kijeva se poroča: Vlada je vse ukrenila, kar je potrebno za obrambo Kijeva. Izselili so se menihi slavnega samostana Lovra Pečerskaja. Močno so utrdili veliko važnih točk v podolski guberniji, med njimi mesti Vinica in Šmernika.

DVA NEMŠKA ZRAKOPLOVA NAD MINSKEM.

Karlsruhe. Švicarski listi poročajo preko Petrograda iz Minskega: Dva nemška zrakoplova sta priplula do pokrajine severozahodno od Minskega, nakar sta se vrnila. Mesta nista obstreljevala.

MINSK RUSKE OBLASTI IZPRAZNILO.

Stockholm. Iz Minske so se preselile državne oblasti v Moskvo.

TUDI JUŽNO RUSKE GUBERNIJE IZPRAZNUJEJO.

Stockholm, 2. septembra. Kakor prej v severnih, tako tudi v južnih gubernijah preseljujejo civilno prebivalstvo. Inozemci se morajo vsi v šestih dneh izseliti.

ZALIV RIGA V ROKAH NEMCEV?

Basel, 2. septembra. »Baseler Nachrichten« poročajo iz Stockholma: Zaliv Riga je v nemških rokah. Rusi so predvčerajšnjim popolnoma izpraznili otok Dagos. (Uradno še ni potrjeno. Op. ur.)

FRANCOSKA SODBA O NOVI RUSKI OBRAMBNI ČRTI.

Curth, 2. septembra. General Cherrils sodi v »Echo de Paris«, da se razteza nova ruska obrambna črta od Petrograda v Moskvo, na severu se izogne Rokitniškemu močvirju in da se opira na črto ob Dvini.

NOVI VPOKLICI NA RUSKEM.

Berlin, 2. septembra. Iz Petrograda se poroča: Včeraj se je iz lepaki razglasilo, da se kličejo pod orožje rezervisti od 19. do 37. leta, ki ne služijo. Pripominja se, da bo letnik 1916 z novimi re-

zervisti tvoril novo armado 2.600.000 mož.

NOV NAČELNIK RUSKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Petrograd, 2. septembra. (Kor. ur.) Uradno: General pehote Januškevič, načelnik generalnega štaba velikega kneza — vrhovnega poveljnika, je imenovan za vojaškega pomočnika guvernerja na Kavkazu. Višji poveljnik armade na severozahodni fronti, general pehote Aleksejev je imenovan za načelnika generalnega štaba velikega kneza — vrhovnega poveljnika.

× × ×

NEZADOVOLJNOST Z VLADO V RUSIJI.

Christiania, 2. septembra. »Morgenbladet« poroča iz Petrograda: Zemstva v Petrogradu, Kijevu in v še enajstih gubernijah so sklenila resolucije na duma, ki zahtevajo, naj se vlada takoj izpremeni tako, kakor želi ljudstvo. Resolucije so sklenili, da si ugovarjali navzoči zastopniki vlade.

PREOSNOVA RUSKEGA KABINETA.

Berlin, 2. septembra. »Lokalanzeiger« poroča iz Petrograda: Krivošin bo imenovan kot poljedelski minister za ministrskega predsednika. Pomočnika notranjega ministra nadomesti kovski gubernator. Finančni minister postane po Barkovem odstopu grof Kokovcev, ki je že odpotoval v inozemstvo, da se posvetuje s finančnimi ministri zveznih držav o ruskih finančnih vprašanjih.

PREPREČENA KONTROLA RUSKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Sofija, 2. septembra. »Kambana« poroča iz Petrograda: Komisija, obstoječa iz članov ruske dume, za kontrolo ruskega generalnega štaba bi se morala odpeljati v glavni stan. Vendar je rusko železniško ravateljstvo komisijo obvestilo, da je na razpolago poseben voz, vendar smejo potovati le tisti

člani komisije, ki imajo potni list guvernerja. Člani komisije so nato prosili guvernerja, da jim izda potne liste. Guverner je pa prošnjo zavrnil.

NAPADI NA RUSKEGA VRHOVNEGA POVELJNIKA V DUMI.

Krakov. »Nowa Reforma« poroča iz Petrograda: V dumi izključijo vsak dan več poslancev radi viharnih nastopov in napadov na velikega kneza vrhovnega poveljnika.

RAZPUŠČENI ZEMSTVI.

Kodanj. »Tidende« poroča iz Petrograda: Vlada je razpustila zemstvi v Moskvi in v Harkovu radi revolucionarnih izjav in radi raznih ukrepov.

DRAGINJSKI NEMIRI V RUSIJI.

Kodanj. Iz Petrograda poročajo o draginjskih nemirih v Odesi, Kijevu in v Moskvi.

× × ×

CAR PISAL V LONDON PO DENAR.

London, 2. septembra. Ruski finančni minister Bark pride v London, da nujno priporoči Angliji, naj dovoli veliko vojno posojilo. Bark izroči angleškemu kralju carjevo lastnoročno pismo, ki se peča z vprašanjem posojila.

JAPONSKE VOJNE DOBAVE.

Iz Londona 1. septembra: »Times« poročajo iz Tokija: Vladni arzenali delajo z vsemi močmi municijo za zavezniške, posebno za Rusijo. Tudi zasebne tovarne so v to svrhu mobilizirane.

× × ×

1 MILIJON KOZAKOV ZA ZIMSKO VOJSKO.

Pariz, 2. septembra. (Kor. urad.) Listi poročajo: Rusija pripravlja za zimsko vojsko posebno armado 1 milijon kozakov na konjih, katerih naloga naj bi bila, da pomagajo poraziti Nemce.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. septembra. Uradno se razglša:

Položaj na italijanskem bojišču se tudi ni izpremenil. Na tirolski črti se nahajajo pod sovražnim topničarskim ognjem zatvore Tonalé in na visokih planotah Lavarone — Folgarja poleg utrdb tudi naši opirališči Monte Maronio in Monte Coston. V koroškem obsejnim ozemlju so bili odbiti slabotnejši laški napadi na Monte Peralba in na Bladner Na primorskem bojišču so se nadaljevali artiljerijski boji z zmerno silo. Sovražnikova tehnična dela so bila na več mestih uspešno motena.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

Dunaj, 2. septembra. (K. u.) Iz vojnega časnikarskega stana: Cadorna poroča:

31. avgusta. Na visoki planoti severozahodno od Arsiena so napadle naše čete močno postojanko na Monte Maronia severno od Monte Maggio in so prepadile od tam sovražnika, ki je nato osredotočil ogenj topov vseh kalibrov na našo novo postojanko, ki smo jo kljub ognju držali, utrdili in se nahajajo trdno v naši posesti. Pri Plaveh in v srednji dolini ob Soči so naši odlični strelski oddelki drzno prodirali proti sovražnim črtam. Posrečilo se jim je, da so zaplenili nekaj strojnih pušk in metalcev bomb, s katerimi je sovražnik nekaj dni motil naša približevalna dela. Po došli poročili vozijo na goriški postaji živahno vlaki. Na kraški planoti so manjše akcije izpadle ugodno za nas. V odseku Griže Brdo smo zasedli nekaj strelskih jarkov, v katerih smo zbirali orožje in streljivo, ki ga je pustil sovražnik. Nekoliko smo napredovali tudi vzhodno od vrha pri Selcih. Sovražna artiljerija je pričela zopet obstreljevati Tržič.

Boji pri Bovcu in Krnu.

Dunaj, 2. septembra. (Kor. ur.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Iz bojev zadnjih dni pri Bovcu in v severnem ozemlju Krna, v katerih nas ni sovražnik kljub največjim naporom spravil niti iz ene postojanke se mora opozarjati na hrabrost naših čet, ki se nemore dovolj prehladiti. Osobito se je odlikovala v teh bojih proti našim postojankam na Vršiču šest hipolitska deželna bramba in naša vrla artiljerija. Iznova so dokazali ti junaki, da odločuje v boju edino volja, ki vleva, da se ne umakne in ne omaje. Hrabri domobranci so stali pokonci v najljutejšem ognju sovražne artiljerije in sovražne premoči in so valili skale na Lahe, ki so naskakovali vedno z novimi četami. Če se je posrečilo, da je kak sovražen val došel do naših postojank, se je razvil ljut ročni

metez z vedno istim uspehom. Niti palca zemlje zgubljene, Lahi vrženi. Junaško je čete, ki so si ta dan priborile 20 velikih in 50 malih hrabrostnih svetinj, podpirala tudi naša artiljerija. Dne 28. avgusta so se boji zopet razvneli do velike ljutosti. Sovražnik je uvedel napad z ročnimi granatami in z metalci min. Med vednim delovanjem strojnih pušk se je približal sovražnik med polnočjo in 5. uro zjutraj našim zaprekam in je poizkušal naskakavati. Ob 6. uri zjutraj je bil napad odbit in je bil vržen sovražnik v svoja stara kritja, na katera je streljala naša artiljerija dalje. Artiljeriji gre velik del na doseženem uspehu.

Izmišljen plen.

Dunaj, 2. septembra. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Kodanjski list »Berlingske Tidende« objavlja brzojavko iz Rima, da je tam razstavljenih 40 popolnoma novih avstrijskih topov in 80 strojnih pušk, katere so zaplenili na Krasu. To poročilo prinašajo tudi laški listi. Težko se je prepričati, če so v laškem glavnem mestu res razpostavljeni topovi in kakšnega izvora da so. Čisto gotovo pa je, da ti topovi niso bili zaplenjeni niti na Krasu niti na kakem drugem delu naše italijanske fronte. V tej točki je poročilo popolnoma izmišljena laž.

Vse postojanke na tirolski meji v naši posesti.

Inomost, 2. septembra. O bojih na tirolski meji razglša uradno tirolsko vrhovno poveljstvo: Postojanka na Monte Maronia, severno od Monte Maggio se nahaja ravno tako kakor postojanke na Lelkofelu (Sexten) in na Monte Piano (Ampezzo) v naši posesti, vsi napadi Italijanov so bili popolnoma odbiti.

Nadvojvoda Evgen v Tridentu.

Inomost, 2. septembra. Nadvojvoda Evgen, vrhovni poveljnik jugozapadne fronte je zadnje dni nadzoroval Trident. Sprejel je vojaške in civilne dostojanstvenike in pregledal vojaštvo.

Laške nasilnosti v dolini Sugana.

Inomost, 2. septembra. Uradni list trdnjave Trident, »Risveglio Tridentino«, objavlja na čelu lista celo vrsto nasilnosti, ki so jih povzročili Lahi v dolini Sugana. V občini Fracena so ustrelili Lahi nekega šestletnega dečka, ki je kopal krompir in se ni na povelje takoj odstranil. Iz istega razloga so ustrelili nekega šestletnega dečka v občini Castelnovo. Volle pri Borgu so s puškimi kopiti pobili nekega 70 letnega starca, ki naj bi bil vodil neki laški oddelek in ker ni mogel radi utrujenosti naprej. V Telve so uropali neki redovniki 80 kron z grožnjo, da jo ustrelje v Carcanu so oropali 26 letnega dekleta Trentaglia 100 kron. »Risveglio« pristavlja:

Pet dogodkov — pet zločinov in najbrže se bo kronika še nadaljevala.

Strah pred našimi letalci v Italiji.

»Pol. Korrespondenz« poroča, da se je prebivalstva v Bresciji vsled naših letalskih napadov polotil tak strah, da so se premožne družine izselile. V mestih južno od Brescije in Vidma — katero mesto so, kakor znano tudi obiskali naši letalci — ukrepajo županstva varnostne odredbe proti takim napadom. Prebivalstvo je povsodi zelo nevoljno in razburjeno, ker so se vladne brambne odredbe izkazale kot povsem nezadostne; vojaške oblasti zaman skušajo pomiriti ljudi z oklici.

Italija pred važnimi odločitvami.

Iz Curiha se poroča dne 31. m. m.: »Stampa« poroča, da se vrne Salandra v bližnjih dneh s fronte. Politični krogi pričakujejo, da bo ministrski svet, ki se bo nato sešel, sklepal o velevažnih stvareh ne le glede nadaljevanja vojske z Avstrijo, marveč tudi glede Turčije. Gre za novo razdobje v položaju, ki je nastal vsled turško-italijanske vojske. Vlada bo dalje sklepala o diplomatičnih odredbah in nameravanih vojaških pripravah. Očividno se pričakuje od prihodnjega ministrskega sveta oficelnega naznanila o udeležbi Italije v dardanelskem podjetju s približno 200.000 možmi, ki so baje že več tednov pripravljeni.

V desetih tednih častniki.

Turin, 2. septembra. (K. u.) Tukajšnja akademija je odslovila danes 1200 mladih ljudi kot aktivne častnike, da si jih praktično urili le deset tednov.

Avstrijski talniki v Florenci.

Lugano, 2. septembra. Laška vlada je dovolila v Florenci interniranim avstrijskim talnikom, da si lahko prosto izbere stanovanje v mestu, vendar pa se morajo vsak teden po dvakrat zglasiti na policiji.

Bissolati — naslednik Barzilaja.

Lugano, 2. septembra. Rimsko tiskovno društvo je namesto Barzilaja izvolilo za svojega predsednika na željo vojne stranke Bissolati, vendar je od 1300 članov glasovalo le 144 članov.

Italijanski vojni izdatki.

Lugano, 2. septembra. Potom naredbe se sprejme v proračun vojnega ministrstva za finančno leto 1915-1916 nadaljnih 400 milijonov lir kot izdatek za mobilizacijo in podporo družinam rezervistov.

Rimska borza ostane zaprta.

Chiasso. »Gazzetta del Popolo« poroča: Trgovinski minister je odklonil dovoljenje, da bi zopet otvoril borzo.

Novi potresi v Italiji.

Lyon, 1. septembra. (Kor. ur.) Iz Rima: V Avezzanu je bil močan potres. Število žrtev je baje veliko.

Napetost se manjša?

London, 1. septembra. (K. u.) »Daily News« poročajo iz Newyorka:

Izdajatelj londonskega lista »Economist« je brzojavil newyorškemu listu »Tribune«, da pomenja boljše postopanje z vojnimi ujetniki, Greyev nastop za svobodo morja v njegovem odgovoru na govor nemškega kanclerja in modificiranje vojske nemških podmorskih čolnov zmanjšanje napetosti za namene visoke diplomacije. (V jezik nas navadnih zemljanov to »diplomatično« oglašeno poročilo prevedeno pomenja, da se visoka angleška, torej sporazumna diplomacija pripravlja na nove mirovne predgovore.)

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 2. septembra. (K. u.) Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana: V Vogezih smo 31. avgusta severno od Münstra napadli in zavzeli v bojih od 18. do 23. avgusta na Francoske izgubljene kose jarkov. Črta na pobočju Lingekopf-Barrenkopf je tako zopet v naši posesti. Protinapadi so bili odbiti. Ujetih je bilo 72 alpskih lovcev, zaplenjene 3 strojne puške. Nekaj naš bojnih letalcev je sestrelil nad Avocourton (severozahodno od Verduna) neko letalo, ki je v plamenih padlo na tla. Najvišje vojno vodstvo.

Francozi obstreljujejo vasi v Vogezih.

Basel, 2. septembra. Ker francoska artiljerija brezobzirno obstreljuje vse tiste vasi v Vogezih, o katerih sodi, da se nahajajo v njih vojaki, zapušča velik del prebivalstva svoja bivališča.

Ljuti boji na Flanderskem.

Havre, 2. septembra. (Kor. ur.) Belgijski list »Standard« poroča, da Nemci z nezasiženim silovitostjo obstreljujejo belgijske postojanke. Pri Dixmuidnu se bojujejo z ročnimi granatami.

Bej angleške kraljeve rodbine iz Londona.

Amsterdam, 2. septembra. Iz Londona se poroča: Preložitve kraljevske uprave se radi nevarnosti Zeppelinov izvrši 10. septembra. Kralj in kraljica sta London že zapustila.

Angleške izgube.

London, 2. septembra. (Kor. ur.) »Daily Telegraph« poroča: Angleži so izgubili v avgustu 2256 častnikov in 30.139 mož.

Zeppelinov napad na London.

London, 2. septembra. Prvi lord admiralitete Balfour poroča, da je bilo pri Zeppelinovem napadu na London ubitih 89 oseb, 220 pa ranjenih.

Na morju.

NEMČIJA UGODILA AMERIKI GLEDE NA PODMORSKO VOJSKO.

Kolin, 2. septembra. »Kölnische Zeitung« poroča: Angleški listi poročajo iz Washingtona: Državni tainik Lansing je

po razgovoru z grofom Bernsdorffom izjavil: Nemška vlada je pripravljena, da se pridruži nazorom ameriške vlade z ozirom na napade podmorskih čolnov na trgovske ladje. Osební parniki se morajo uspešno posvariti, predno jih torpedirajo ali obstreljujejo.

Berlin, 2. septembra. (K. u.) Wolf-fov urad poroča: Nemški poslanik grof Bernsdorff je izjavil ameriški vladi, da se po obstoječih predpisih potniški parniki ne smejo prej potopiti, dokler ne dobe svarila in dokler ni življenje nebojujočih se na varnem. Zdi se, da je s tem zadeva z Ameriko rešena.

Reuter poroča: Med tem ko zastopa Bernsdorff stališče, da zadostuje formalna izjava nemške vlade, da se odstranijo ameriško-nemške težave, opozarjajo ameriške avtoritete, da se ukaz poveljnikom podmorskih čolnov nanaša samo na potniške ladje, medtem ko Američani želijo, da bi se raztegnilo tudi na vse trgovske ladje, če imajo na krovu nevtralce.

Gibanje na Balkanu.

SRBIJA SE PRIPRAVLJA ZA NOVO AKCIJO.

Pariz, 2. septembra. »Echo de Paris« poroča iz Soluna: Srbija že dva meseca dobiva čez Solun ogromne množine municije, posebno granate, letala, oklopne avtomobile itd. Srbska armada se pripravlja na odločno akcijo, da prisili avstrijsko armado, da odpošlje čete z ruskega bojišča.

PREOBRAZ V SRBIJI?

Rotterdam, 2. septembra. Niški dopisnik lista »Courant« brzojavlja: V Nišu, Beogradu in Kragujevcu so v resnih skrbih, kaj bosta napravili Avstrija in Nemčija, ko bosta gotovi z Rusijo. Sodijo, da bosta osrednji državi nato obračunali s Srbijo in ustvarili zvezo s Carigradom. Srbska armada bi se na noben način ne mogla upirati Hindenburgu in Mackensenu in Srbija bi tedaj brez moči zapadla milosti zmagovalcev. Odškodnine za Macedonijo bi potem na noben način ne bilo pričakovati. Vedno glasnejši postajajo glasovi, naj se takoj doseže sporazum z današnjimi sovražniki in obrne hrbet štirisporazumu, od katerega ni ničesar pričakovati. Pašič to ve. Zato si hoče s posredovanjem skupščine po ljudstvu napraviti novo pot. Značilno je, da se je Rusija nenadno odtegnila Srbiji in Crngori. Že pred dvema mesecema sta ruska poslanika zapustila Niš in Cetinje.

SRBSKI KRALJ NAMERAVA Odstopiti.

Lipsko, 2. septembra. »Leipziger Tagblatt« piše: Pred izbruhom svetovne vojske že se je poročalo, da se namerava srbski kralj odpovedati prestolu. Kraljev položaj, priljubljen namreč ni posebno, je postal vsled pritiska zaveznikov zopet težaven. V Nišu se prerekajo tri struje. Prva struja zahteva, naj se najostreje odklonijo zahteve po odstopu vseh ozemelj, druga skupina pritrjuje kompromisu, tretja in najmočnejša stranka sovraži Italijane in želi, da dobi Srbija pot do morja. Ta stranka tudi želi, da bi se sporazumeli z Bolgarijo. Vladi nobena stranka več ne zaupa. Kralj čuti, da je izgubil zaupanje armade, ugoditi pa zahtevam vojaške stranke ne more, ker je obvezan nasproti Rusiji. Pozval je zato nedavno Pašiča k sebi in ga obvestil, da namerava odstopiti na korist svojemu sinu. Pašič je poročal o tem v Petrograd. Iz Petrograda se je odgovorilo, da bi ruska vlada ne videla rada, če kralj odstopi in da želi, naj se Srbiji prihrani notranja kriza, kakršno bi povzročila izprememba na prestolu. Kralj je vztrajal na odstopu, a je odnehal, ko je zagrozil Pašič, da odstopi, če odstopi kralj.

SRBSKO-BOLGARSKA KRIZA.

Sofija, 2. septembra. Nastop srbske vojaške stranke glede na odstop ozemlja Bolgariji je preprečil vsako možnost, da bi se Srbija in Bolgarija mogli sporazumeti. Pašič namreč ni mogel 25. avgusta pregovoriti kraljeviča Aleksandra, vojvoda Putnika in druge visoke častnike v glavnem srbskem stanu, da bi bili pripravljeni sklepati ministrskega sveta.

RADOSLAVOVO GLASILO O SRBIJI.

Iz Budimpešte se poroča 31. avgusta: Radoslavovo glasilo »Narodni Prava« izvaža glede na srbski odgovor ententi: »Neusmiljena nujnost je prisilila Srbijo, da je priznala neoporečno pravico Bolgarov na Macedonijo. Toda Srbi priznavajo samo pravico in vprašanje je, če bo srbska armada Macedonijo tudi izpraznila.

SRBIJA ZAHTEVA OKUPACIJO BOLGARIJE.

»Münchner Neueste Nachrichten« piše: Rusija je sedaj obrnila svojo sulico.

Razna poročila.

KAJ ZAHTEVA JAPONSKA OD ENTENTE ZA NASTOP V EVROPI.

Stockholm, 2. septembra. Japonski ministrski predsednik je imel govor o japonski finančni krizi, ki je postala že nezno. Obresti zahtevajo na leto 100 milijonov jenov. Zato bi bilo priporočati, da jo ententa bolj podpira.

»Dsid« nastopa javno za to, da se Japonska dejansko udeleži vojske in Rusijo industrijsko podpira. Za to je Japonska že svoječasto zahtevala: Odstop ostanka otoka Sahalina kakor tudi madžarskega ozemlja po Rusiji; kitajska Mandžurija postane japonsko interesno ozemlje; Angleška prevzame tretjino japonskih državnih dolgov in nosi izredno visoke japonske vojne stroške. — Te zahteve so bile takrat kratkoma odbite.

NAČRT ZA 25MILJARDNO POSOJILLO ŠTIRISPORAZUMA.

Berlin, 2. septembra. »Lokalanzeiger« poroča iz Brede: Londonske finančne konference se bodo udeležili vsi finančni ministri štirisporazuma, kakor tudi zastopniki Srbije, Belgije in Japonske. Razpravljali bodo o najetju mednarodnega, od zaveznikov zajamčenega 25miljardnega posojila.

ŠVEDSKA NE DELA ZA POSEBEN MIR Z RUSIJO.

Stockholm, »Morningpost« brzojavlja: Govorice o posebnem miru med Nemčijo in Rusijo, za katerega naj bi bila posredovala Švedska, je zanikal švedski zunanji minister z izjavo, da švedska vlada ne posreduje. (Mogoče, da švedska vlada ne posreduje, a razpravljalo se je o tem predmetu že nešteto krat, da more biti nekaj resnice na tem. Najbrže posreduje med berlinskimi in petrogradskimi dvorom neobvezno švedski dvor. Op. ur.)

ENVER PAŠA — DIVIZIJSKI GENERAL.

Carigrad, 1. oktobra. (K. u.) Vojni minister Enver paša je povišan za divizijskega generala.

VEČINA ŽETVE V ALŽIRU POŽGANA.

Lyon, 2. septembra. »Republican« poroča iz Pariza: Potrjuje se, da je bil velik del žetve v Alžiru sežgan. Požigalcev niso izsledili.

Ljubljanske novice.

Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov bode imelo v nedeljo, 5. septembra, ob osmi uri, v božjepotni Marijini cerkvi na Dobrovi sv. mašo za vse svoje člane, ki so na bojnem polju ali ki so sploh poklicani k vojakom. Komur je le mogoče, naj gre na božjo pot, da skupno pripravimo tovariše mogočnemu Marijinemu varstvu.

Ij Velik koncert. Jutri v soboto, dne 4. septembra priredi združeni auto- in bolnišniški orkester v veliki dvorani hotela Union pod protektoratom ekselence gospe Karle baronice Schwarz koncert v prid vdovam in sirotam padlih vojakov. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 K, družbinske vstopnice za tri osebe 2 K. Preplačila se hvaležno sprejemajo in se izkažejo v dnevnih časopisih. Koncert se vrši pri pogrnenih mizah.

Ij O stanju obolelih na koleri v Ljubljani. Od zadnjega poročila z dne 26. avgusta so do večerja nastopile sledeče izpremembe: Marija Škrabar je popolnoma ozdravela in bacionosce delavce južne železnice Ivan Zian je bil kot popolnoma zdrav odpuščen. Njegov drug, železniški delavec Alojzij Castellan, ker še ni popolnoma kolernih bacionov prost, je še ostal v bolnici. To je edina civilna oseba, nahajajoča se v kolerni bolnici. — Umrli so na azijski koleri: dne 26. avgusta 23 let stari inf. Janos Vörös iz Kiskunhalas pri Budimpešti, dne 28. avgusta 22 letni Anton Zehetgruber iz Neuhoften pri Amstettnu, dne 31. avgusta 33 let stari inf. Benedikt Podjornik iz Čepovana pri Gorici. — Na novo so prišli v bolnico za kolero oboleli: infanterist Ivan Abramović, ces. lovec Ludvik Brandtner, inf. Josip Gelbenegger, četovodja Rudolf Kaufmann, honved Mihael Ludvik, voj. delavec Milan Ristić, ulan Vladimir Stamatović, voj. delavec Josip Zeh in topničar Ignacij Žontva. Trije pripadniki armade so pa nanovo prišli kot bacionosci. — Vsega skupaj se nahaja v mestni bolnici za kolero 35 na azijski koleri obolelih in od nje že deloma zdravih in bacionoscev v oskrbi.

Ij Poziv kolesarjem. Ravno pred enim letom je izšel štajerskim kolesarjem poziv, da svoje, drugače v športu preizkušene kolesarske zmožnosti posvetijo službi ljubljene domovine. Temu pozivu se je odzvalo presenetljivo število kolesarjev in skoro vsi so bili sprejeti v c. in kr. prostovoljski kolesarski bataljon in se izvežbali za vojaške kolesarje in službo na fronti. Kolesarski bataljon je dosegel prav posebne uspehe in si zaslužil mnogo odlikovanj in priznanja vsake vrste. Na ru-

skem bojišču so si kolesarji nabrali prve lovorje in v posebno neugodnih cestnih razmerah sijajno izvršili svojo nalogo. Sedaj so kolesarji poklicani pomagati, da se nezvestemu laškemu bivšemu zavezniku pokaže, kaj se pravi Avstrijo zahrbtno napasti. Tudi tu že more kolesarski bataljon s ponosom gledati na svoje jako lepe uspehe; številna so njegova odlikovanja, številne pa tudi vrzeli, ki so nastale vsled močne uporabe v raznovrstni službi. Zato se kolesarji na štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem zopet pozivajo, da svoje kolesarske zmožnosti posvetijo službi domovine. Vsak, ki še ne služi v črni vojski, se more na ta ali drug način uporabiti in po svojih močeh koristiti veliki stvari. Za kolesarje c. in kr. prostovoljskega kolesarskega bataljona veljajo glede podpiranja svojcev iste določbe, kakor za druge črnovojniške obvezance; prostovoljnim strelcem tudi ni treba imeti lastnega kolesa ali kake opreme, marveč dobe vse od erarja. Sovražnikov je brez števila, toda naša zmaga ne bo izostala, ako vsi pomagajo. Zato kvišku, kolesarji, pokažite svojo požrtvovalnost in prijavite se za vstop v c. in kr. prostov. kolesarski bataljon. Dan sprejema se pravočasno naznani.

Ij Krušne karte se bodo od sedaj naprej oddajale pri krušnih komisijah samo ob petkih.

Ij Iz italijanskega ujetništva se je oglašil livar Fran Zalar iz Ljubljane. Piše, da je bil ujet dne 25. julija ob 7. zvečer. Pravi, da je zdrav, da se mu godi dobro, samo vroče je.

Ij Našel se je v bližini kavarne »Evropa« kos temnomodrega blaga. Dobi se pri g. Fajdiga, Marija Terezija cesta št. 6. — Našla se je manjša vsota denarja. Dobi se pri Matiji Serše, Poljanska cesta 47.

Dnevne novice.

+ Vojskovodja pohvali slovenske pevce. »Slovenski Gospodar« poroča: Z goriške bojne črte nam piše četovodja Blaž Ferlež: Dne 26. avgusta je na bojni črti, kjer se borijo naši slovenskoštajerski domobranci, vladal dokajšen mir. Italijan je prejšnji dan po naši vrli artiljeriji dobil take debele in krepke pozdrave, da si naslednje dni ni upal na svetlo. Moj oddelek je bil prost. Naš gospod poročnik, vrla kranjska korenina, nam je naročil, da si lahko kako veselo zapojemo. In kakor na povelje so se zbrali naši vrli fantje in možje, večinoma Muralpolci (trije od Sv. Križa) in zaorila je tja za divno Sočo veličastna pesem »Slovenec sem!« Vedno večji je bil krog pevcev. Celo nekateri častniki so nam pomagali. Veličastno so donele besede te lepe naše narodne pesmi: »Slovenec sem, tako je mati djala, ko me je dete pestovalo ... Slovenec sem ...« Tej pesmi je sledila Gregorčičeva: »Rože na vrtni plela ...« Naše pesmi glas je odmeval gotovo pol ure daleč. Kar nenadoma pa se pojavi za nami četa višjih častnikov. Glas pesmi je prenehal. Blizal se nam je sam vojskovodja, naš oboževani general Bo-ro-e-v-i-č. Vsi smo se postavili v vrsto in salutirali. General pa je veselo zamahnil z roko in rekel v naši materinščini: »Le naprej, fantje slovenski! Lepa je slovenska pesem. Le nadaljujte!« In zopet je odmevala slovenska pesem po goriških poljanah ...

+ Slovensko znamenje zlatega klasa. — Štajerski cesarski namestnik je dal znamenje zlatega klasa izdelati tudi s slovenskim napisom.

+ Masarykova zadeva. C. kr. kor. urad poroča: Rektor češkega vseučilišča je izjavil, da poročilo »Narodnih Listov« 1. septembra v zadevi profesorja Masaryka z ozirom na sklep ni resničen.

— Župnik Lavrič umrl v Ameriki. Iz Clevelanda nam pišejo: Nemila smrt je posegla v našo naselbino in s kruto roko iztrgala iz naše sredine moža, ki se je za časa svojega šestletnega bivanja med nami priljubil vsakemu, ki je prišel z njim v dotiko. Č. g. Jožefa Lavriča, župnika newburške fare sv. Lovrenca, ni več. Komaj se je raznesla vest, da je hudo zbolel, je že sledila novica o njegovi smrti. Pokojni gospod Lavrič je bil v pravem pomenu besede žrtev svojega poklica. Vključ temu, da je že skoraj cel mesec trpel za težkim prehlajenjem, je vendar nadaljeval vse svoje delo. Cel zadnji teden pred svojo smrtjo je imel še hišno kolekto, »ker je fara potrebovala denarja«, kakor se je sam izrazil. In ko je slednjič nastopila pljučnica, je moral v posteljo. Gospod Lavrič ni več vstal iz postelje. V sredo, dne 21. julija, je bil prepeljan v St. Alexis bolnišnico. Bolezen se mu je hitro slabšala in v nedeljo, 25. julija, zvečer ob sedmih je previden s sv. zakramenti za umirajočega, za vedno zatisnil oči. V kratkih letih svojega pastirovanja pri sv. Lovrencu je bila po njegovem trudu lepa vsota farnega dolga.

: Naročajte „Slovenca“ :

plačanega in zraven je pa še postavil prostorno novo župnišče. Zelo je skrbel za šolo. Umril je kot siromak. Razen male življenjske zavarovalnine ni skoro ostalo dovolj za dostojen pogreb. Pokojni Lavrič je bil pokopan v sredo dopoldne, 28. julija. Cerkev je bila napolnjena žalujočih faranov. Slovesno peto sveto zadušnico je daroval č. g. Bajec iz St. Paula, Minn. Govor je imel g. dr. John Seliškar, sošolec pokojnega župnika Lavriča. Prisotnih je bilo veliko število duhovnikov iz Clevelanda, kakor tudi clevelandski škof Farrelly in njegov kancelar dr. P. Reilly. Sledeči slovenski duhovniki so se udeležili pogreba: č. gg. P. Hribar iz Collinwooda, B. Ponikvar iz Clevelanda (slovenska župnja sv. Vida), dr. Seliškar, Bajec in Missia iz St. Paula, Štefančič iz Loraina, Kastigar iz Mileaukee, Verhunc in Mertel iz Pittsburgha, Sojar iz Chicago, Plevnik iz Joliet in Berk iz Bridgeport, Conn. Tako veličastnega pogreba še ni bilo v Clevelandu. Na stotine faranov je spremilo ranjkega do zadnjega počitka na pokopališče. Šolski otroci so se tudi v velikem številu udeležili sprevoda. Pokojni Rev. Josip Lavrič je bil rojen v Blagovici na Kranjskem. Ko je bil posvečen v mašnika, je kaplanoval v Višnjižori in v Žireh. V Ameriko, in sicer naravnost v Joliet, je prišel dne 6. decembra 1905., tistega leta, ko je Rev. Ant. Sojar odšel odtod v Chicago župnikovat v tamošnji slovenski fari sv. Štefana, ali istega leta, kot je bila dograjena jolietška cerkev sv. Jožefa. Tam je ranjki ostal pet mesecev, do majnika 1906, nakar je odšel v Indianapolis, Ind., kjer mu je pokojni Rev. John Kranjc preskrbel službo v tamošnji slovenski župniji. Tam je župnikoval, dokler ni bilo po odhodu Rev. Kržeta izpraznjeno mesto v župniji sv. Lovrenca v Clevelandu, katero je potem prevzel Rev. J. Lavrič.

— Duhovne vaje za častite gospode duhovnike pri oo. jezuitih v Ljubljani (Elizabetna cesta 9) se bodo meseca septembra vršile trikrat. Začetek 13., 20. in 27. septembra ob 6. uri zvečer. Prosim č. gg., kateri se hočejo udeležiti, naj to blagovoljno prej naznanijo pravočasno. — Tudi meseca oktobra bodo še parkrat duhovne vaje, ako ne bo prežgodaj mrzlo.

Umril je v Zagorju na Krasu gospod Alojzij Fatur, gostilničar, star Radecijev veteran, ki je zaslužil tri hrabrostne svetinje v vojni. Bil je zvest naš somišljenik. Naj v miru počiva!

— Pflanzler-Baltin iz Konjic: Piše se: Sedanjí poveljnik naših hrabrih čet ob Dnjestrju, Pflanzler-Baltin, je rodóm Pflanzler, a je bil posinovljen od barona Baltina, ki je bil svojčas posestnik takozvanega Dobjahofa, katerega poseduje sedaj grofica Sermaž. Mogoče, da kdo izmed Konjičanov ve kaj več o Pflanzler-Baltinu.

— Na c. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju se bo vršilo vpisovanje 16. septembra 1915 dopoldne v zbornici slovenskega gimnazijskega poslojpa od 8. do 9. ure za I. razred, od 9. do 11. ure pa za II., III. in IV. razred. Sprejemni izpiti za I. razred se bodo vršili istega dne od 9. do 12. ure v samostanu »Šolskih sester«. Dopolnilni in popravilni izpiti bodo dne 17. septembra od 8. ure dopoldne naprej. Začetek šolskega pouka se bo naznanil pri vpisovanju ali pa pozneje po časopisju.

— Smrt za domovino. S severnega bojišča se poroča: 10. avgusta zvečer je padel kadet aspirant Stefan Kočevar, gojenec-sedmošolec v zavodu sv. Stanislava. Nevarno ranjen je gojenec istega zavoda Jožef Koželj; ranil ga je šrapnel, a je upati, da okrevaja.

— Iz vojnega ujetništva se oglašajo in pišejo. Castnik Anton Kajfež se je oglašil iz Rjazana. Piše: ... Dne 11. maja sem bil ranjen v nogo. Pozneje sredi meseca junija sem ozdravel. Sedaj sem ujetnik s štirimi znanimi gosposdi skupaj. Gre mi sicer dobro, samo strašno dolgčas mi je ... — Rjazan, dne 20. julija 1915. — Jožef Zorman, doma iz Zgornjega Bruka hiš. št. 108, je sporočil svoji materi Mariji, da se nahaja težko ranjen v vojnem ujetništvu na Laškem. — Anton Šink se je oglasil svojcem, ki bivajo v Stari Loki, da je ujet na Laškem v manjšem mestu Finalmaini. Rečeno mestece leži na železnici, ki gre iz Zeneve ves čas ob morju do Nice in še naprej v Francijo.

— Konj ga je ubil. Stare Primož iz Skaručne je dobil pri kovanju konja take poškodbe, da je danes umrl. Konj ga je udaril v trebuh.

— Um se je omražil v Celovcu župniku Ivanu Schweigerju iz Breze. Odkar mu je letos umrla mati ni bil več zdrav.

— Strela udarila. V noči dne 29. avgusta je Blaž Rupniku na Vojskem, po domače na Tabrovu, strela udarila v hlev. Pogorelo mu je 9 goved, 1 svinja in več ovac. — V Idriji je bil na večer 30. avgusta velik vihar, a brez posebne škode.

— Ustreljen. Dne 31. avgusta je bil v Celovcu po določilih naglega soda radi

bojazljivosti in begunstva na dvorišču tamojšnje jezuitske vojašnice ustreljen črnovojniški infanterist Marko Mak.

— Katoliška tiskarna v Ljubljani se priporoča za tisk krušnih kart. Županstva, ki reflektirajo na krušne karte, blagovolijo naj se obrniti tozadevno na našo tiskarno.

Primorske novice.

Poročila z italijanske meje poročajo o novi naši zmagi proti Italijanom. Italijani so jo zopet pošteno skupili.

25letnico mašništva obhajajo dne 8. septembra č. gg. goriške nadškofije: Jakob Rejec, župnik v Solkanu, Iv. Rojec, dekan v Tolminu, Ignacij Valentinčič, dekan v Komnu. Ad multos annos! — Izmed devetih novomašnikov, ki so bili 8. septembra 1890 po tretjem letu bogoslovja posvečeni, so trije (Rejec, Rojec, Valentinčič) v dušnem pastirstvu, tri (Cannuffo, dekan v Fiumicellu, Pinar v Viscone in Matija Ivančič, vikarja v Cerovem) so odpeljali Italijani vsled vojske, trije (Drius, Kodromac, vik. v Vedrijanu, Al. Vuga, kurat v Šempolaju) so pa umrli.

Vlč. g. Ivan Rojec, dekan in deželni poslanec, obhaja svojo 25letnico dne 8. septembra Nazarij na Štajerskem.

Č. gosp. Josip Gojtan, župnik v Kaščergi nad Pazinom, je o priliki 25letnice, odkar župnikuje v tamošnji duhovniji, imenovan častnim konzistorialnim svetnikom. Častitamo vrlemu, gorečemu duhovniku!

Iz italijanskega ujetništva se je oglasil korporal Tomaž Seljak, slikar iz Podmelca na Goriškem. Nahaja se v mestu Asti na Piemontskem. V pismu, datiranem s 6. julijem, došlem v Ljubljani tvrdi A. Zankl sinovi, dne 1. septembra, toži, da ne ve o bivališču svoje rodbine, in prosi za slovensko-italijanski slovar, ker ima dovolj časa za učenje.

Deželnosodni svetnik v disciplinarni preiskavi. Pred višjim deželnim sodiščem dalmatinskim se je imela te dni vršiti disciplinarna razprava proti deželnosodnemu svetniku Ivu Grisogonu, a je bila odložena, dasi je obtoženec prišel gori iz Nussdorfa. Gre za politično delovanje obtoženca.

— Zavod za javno snago v Gorici je ustanovil tamošnji mestni urad. Skrbel bo da bodo vsa smetišča, stranišča in gnojšča o pravem času izpraznjena. Kdor ne bo hotel prostovoljno dati izprazniti teh prostorov, tega bo ta zavod prisilil s temu. Veselimo se tega ukrepa g. vladnega komisarja grofa Dandinija, ker na nekaterih dvoriščih je res bilo toliko nesnage nakopičene, da človek ni mogel niti mimo iti. Uspeh teh zdravstvenih odredb mestnega urada in njegovega načelnika grofa Dandinija, se že kaže v tem, da je zdravstveno stanje mesta Gorice povsem povoljno. Kolere smo imeli le par slučajev, a skrbna izolacija onih, ki so došli z bolniki v dotično je hitro preprečila nadaljno razširjanje kolere. Druge nalezljive bolezni se niso pojavile.

— V c. in kr. rezervni bolnišnici v Solnogradu se nahaja ranjen Goričan Anton K a b a j, pd. Benečan, iz Hlevnika pri Dolenjah v Brdih. Ranjen je v desno nogo.

— Umrli so v Gorici dne 20. avgusta: Ličanin Božidar, l. 1983, vojak iz Bos. Budice, Bosna, rez. bolnica v semeniški ulici (granatna rana); 21. avgusta: Stipović Ivo, l. 1893., vojak iz Studenc, Dalmacija, rezervna bolnica (trebušni strel); Krizai Jožef, l. 1884, vojak, Murakiraly, Zalo (Ogrsko), rez. bolnica (zadet od bombe); dne 22. avgusta: Brož Josip, l. 1894., vojak, Bukovina, Turnan (Češko), rez. bolnica (zadet v glavo); 23. avgusta: Figl Franc, l. 1914., Via Ascoli 16, (gastnenteritis); 24. avgusta: Heyne Emil, l. 1875, vojak, Müglitz, Hohenstadt, Moravsko, rez. bolnica (granatna rana); Čukošić Ante, l. 1892, vojak, Ercegovci, Sinj, rez. bolnica; 26. avgusta: Kraljević Vinko, 1886, Zaton, Dubrovnik, vojak, rez. bolnica (zadet v glavo).

— Dobrih brivcev je sedaj v Gorici prav malo ali nobenega. Vsi, ki so bili kaj vredni, so odšli k vojakom. Sedaj imajo oni s trdimi bradami pravo pokoro s brivci, ker brijejo sedaj le otroci, ki se sploh ne razumejo, ali pa starci, ki sploh ne vidijo in se jim roka tako trese, da si v vedni nevarnosti, da ti ne odreže vratu.

V „Kino Central“
v deželnem gledališču
samo danes
na specialnem večeru
mojstersko delo
„Pod tropičnim solncem“.
Drama v štirih dejanjih.
Poleg tega še drug bogat spored.

Naročajte „Slovenca“!

KUPIMO

2 močna osla za vprego sred. starosti

PRODAMO

4 krave mlekarice, 2 breji kravi,
2 kravi s teleti 1728

Vnovčevalnica za živino, Ljubljana, Dunajska c. 29.

Ravnateljstvo trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani javlja tužno vest, da je njegov redni član, gospod

Makso Armič
trgovski potnik

včera mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb bo v soboto 4. septembra ob pol 5. uri popoldne iz Leo-nišča na pokopališče k Sv. Križu. Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin.

LJUBLJANA, 3. septembra 1915.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEK. ZDRAVNIK PR. MARJ. DR. FR. DERGANC

Ele-gantno stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kopalnice, poselske sobe in z vsemi pritliklinami, z električno razsvetljavo, na solnčni legi, se da v najem takoj ali za pozneje. Naslov pove upravništvo tega lista pod št. 1666.

Akordanti

z dobrimi spričevali, z in tudi brez odnosne partije delavcev, dobijo dela na zgradbi železnice Knin-Fribudič.

Ponudbe na 1721
Gradbeno podjetništvo „Dalmaspój“, Knin, Dalmacija.

ANA BELIČ ROJ. MEGUŠAR
posestnica in gostilničarka

danes dne 3. septembra ob 1. uri ponoči, po kratki mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, boguvdana preminula.

Truplo nepozabne pokojnice se bo v nedeljo, dne 5. septembra ob 4. uri popoldne v hiši žalosti, na Dunajski cesti št. 8 svečano blagoslovilo, nato prepeljalo na pokopališče k Sv. Krištofu in tam položilo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Bodi ji ohranjen blag spomin!
V Ljubljani, dne 3. septembra 1915.

Ivan Belič
občinski svetnik, posestnik in gostilničar
soprog.

Anica Prohazka, roj. Belič
Ika Ješe, roj. Belič
hčera.

Josip Prohazka
Pavel Ješe
Karol Warte
zotje

Pavel in Josip Belič
sinova.

1731

Vsi vnuki in vnukinje.

Brez posebnega obvestila. Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Vozniki
za prevažanje piva
oziroma zanesljivi 1717
hlapci
se sprejmo takoj pri
Zalogi piva Reinlinghaus-Puntigam,
Ljubljana, Martinova cesta.

OVČJO VOLNO
vseh vrst in vsako množino
kupi po najvišjih cenah
J. GROBELNIK, 1719
Ljubljana, Mestni trg št. 22.

Kupim v vsaki množini mikano in nemikano
domače predivo
po najvišji cen. — Ponudbe na: Ivan N. Adamič
vrvarna, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31. 145.

Vojaščine prost 1724
magister,
magistra
ali nediplomirani starejši
asistent farmacije
zmožen hrvaščine in nemščine, se išče za trajno ali le kot namestovalec za lekarno v Stubici. Ponudbe če mogoče s sliko, prepisi spričeval in zahtevno plače pri prostem, nemeblovanem stanovanju na E. V. Feller, Zagreb, Jurjevska ulica 31. A.

Za takojšnji nastop se iščejo
trgovski pomočnik
in dve prodajalki
za papirno trgovino, zmožni slovenskega in nemškega jezika. Ponudbe na upravo tega lista pod št. 1701. 1701